

Guia docent 280612 - 280612 - Medicina Marítima

Última modificació: 29/01/2025

Unitat responsable: Facultat de Nàutica de Barcelona
Unitat que imparteix: 742 - CEN - Departament de Ciència i Enginyeria Nàutiques.

Titulació: GRAU EN NÀUTICA I TRANSPORT MARÍTIM (Pla 2010). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN TECNOLOGIES MARINES (Pla 2010). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2024   **Crèdits ECTS:** 3.0   **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: PILAR APARICIO GARCIA

Altres: Primer quadrimestre:
PILAR APARICIO GARCIA - DT, GNTM, GTM

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

CE13. Coneixement i capacitat per aplicar els principis de formació sanitària marina.

STCW:

ME.1. A-III/1-4. Funció: Control del funcionament del vaixell i cura de les persones a bord, a nivell operacional

ME.2. A-III/1-4.5 Prestar primers auxilis a bord

ME.3. A-III/1-CCS 4.5.1 Assistència mèdica: Aplicació pràctica de les guies mèdiques i els consells mèdics transmesos per ràdio, i capacitat per a actuar eficaçment seguint aquesta informació en els casos d'accidents o de malalties que cal preveure a bord

ME.4. A-III/1-4.8 Contribuir a la seguretat de el personal i del vaixell

ME.5. A-III/1-CCS 4.8.3 Coneixements dels primers auxilis bàsics

ETO.1. A-III / 6-3. Funció: Control del funcionament del vaixell i cura de les persones a bord, a nivell operacional

ETO.2. A-III / 6-3.4 Prestar primers auxilis a bord

ETO.3. A-III / 6-CCS 3.4.1 Assistència mèdica: Aplicació pràctica de les guies mèdiques i els consells mèdics transmesos per ràdio, i capacitat per a actuar eficaçment seguint aquesta informació en els casos d'accidents o de malalties que cal preveure a bord

ETO.4. A-III / 6-3.6 Contribuir a la seguretat de el personal del vaixell

ETO.5. A-III / 6-CCS 3.6.3 Coneixements dels primers auxilis bàsics

METODOLOGIES DOCENTS

Classes magistrals

Estudi de casos

L'estudi de tota la matèria serà raonat, basat en fets constatats científicament sobre els que hi hagi consens a la comunitat mèdica, no sent admissibles orientacions "alternatives", o esotèriques, no avalades científicament.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Al finalitzar el curs l'estudiant serà capaç de:

Determinar la causa probable, naturalesa i gravetat de les lesions més habituals en l'àmbit marí

Seleccionar el tractament més adequat en cada cas de manera que es minimitzi el risc de mort i complicacions

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	45,0	60.00
Hores grup gran	30,0	40.00

Dedicació total: 75 h

CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ A LA MEDICINA MARÍTIMA

Descripció:

Concepte de medicina marítima i el seu mètode d'estudi. La malaltia: etiologia, patogènia, fisiopatologia, clínica, anatomia patològica, diagnòstic, pronòstic, terapèutica i profilaxis.

Dedicació: 5h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

2. FERIDES, TRAUMATISMES I ALTRES ALTERACIONS PER AGENTS MECÀNICS

Descripció:

Tractament de les ferides. Estudi de la contusió, esquinç, luxació i fractura òssia. Hemorràgies i xoc. Cinetosis. Accidents de el busseig.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

3. EL FRED I LA CALOR COM AGENTS ETIOLÒGICS

Descripció:

Cremades. Congelacions. Hipotèrmia. Cop de calor. Insolació. Enrampada tèrmic.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

4. ACCIDENTS PER AGENTS QUÍMICS

Descripció:

Intoxicacions agudes a bord: Prevenció i tractament. Causticacions.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

5. PRINCIPALS MALALTIES CONTAGIOSAS D'INTERÈS MARÍTIM

Descripció:

Malalties de quarantena. El Reglament Sanitari Internacional. Documentació medicosanitària naval. Malalties de transmissió sexual.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

6. URGÈNCIES VITALS A BORD

Descripció:

Parada cardiorespiratòria. Reanimació cardiopulmonar. Asfíxia per ofegament i hipotèrmia.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

7. URGÈNCIES CARDIOCIRCULATORIES A BORD

Descripció:

Cardiopatia isquèmica: Angor pectoris i infart agut de miocardi. Edema agut de pulmó. Crisi hipertensiva. Altres urgències cardiocirculatories.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

8. PRINCIPALS URGÈNCIES DE L'APARELL RESPIRATORI

Descripció:

Alteracions de les vies respiratòries altes. Crisi asmàtica. Pneumònies. Pneumotòrax. Altres urgències respiratòries freqüents a bord.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

9. ALTRES URGÈNCIES A BORD

Descripció:

Urgències de l'aparell digestiu. Urgències de l'aparell genitourinari. Urgències de l'aparell locomotor. Urgències neurològiques i dels òrgans dels sentits.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

10. MALALTIES CRÒNIQUES D'ESPECIAL INCIDÈNCIA A LA GENT DE MAR I EL SEU MANEIG

Descripció:

Diabetis mellitus: Complicacions agudes de la malaltia. L'obesitat: Estudi de la dieta saludable a bord.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

11. EL PART I LA MORT A BORD

Descripció:

El part: Assistència en les fases de dilatació, expulsió i deslliurament. Cures del nounat. La mort a bord: Diagnòstic, tràmits legals i destí del cadàver.

Dedicació: 4h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Activitats dirigides: 1h

Aprenentatge autònom: 1h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

1- Examen tipus test dels continguts impartits a classe: 70 % de la nota.

2- Assistència a les pràctiques de l'assignatura (competències STCW): 30%

L'assistència a les pràctiques és obligatòria en la seva totalitat, i la seva absència no justificada per causa major serà motiu de suspens fins i tot havent aprovat matemàticament l'examen de teoria.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Guía de primeros auxilios para uso en caso de accidentes relacionados con mercancías peligrosas (GPA): suplemento de la Guía médica internacional de a bordo (productos químicos).. Londres: Organización marítima internacional, 1994.
- International medical guide for ships : including the ship's medicine chest. 3rd ed. Geneva: World Health Organization, 2007. ISBN 9789241547208.
- Reglamento sanitario internacional : 2005 [en línea]. 3a ed. Ginebra: Organización Mundial de la Salud, 2016 [Consulta: 17/07/2024]. Disponible a: <https://www.who.int/es/publications/i/item/9789241580496>.
- Instituto Social de la Marina. Guía sanitaria a bordo [en línea]. Madrid: Instituto Social de la Marina, 2021 [Consulta: 17/07/2024]. Disponible a : https://www.seg-social.es/wps/wcm/connect/wss/48d96567-a501-45a8-ac31-842d1f7b36ca/CAP_1_-_2.pdf?MOD=AJPERES.
- Organització Internacional del Treball. Pautas para la aplicación de las disposiciones sobre seguridad y salud en el trabajo del Convenio sobre el trabajo marítimo, 2006 [en línea]. Ginebra: OIT. Departamento de Políticas Sectoriales, 2015 [Consulta: 08/07/2024]. Disponible a : https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@ed_dialogue/@sector/documents/normativeinstrument/wcms_325321.pdf. ISBN 9789223294977.
- Hauer, Jürgen. Primeros auxilios a bordo : guía para actuar con eficacia en afecciones y lesiones a bordo, prevención y recomendaciones sanitarias, botiquín de emergencia, etc. 2009. Madrid: Tutor, 2009.
- Curso de formación sanitaria específica avanzada. Madrid: Ismarina publicaciones, 2020.

Complementària:

- Pérez Arellano, José Luis. Manual de patología general. 6a ed. Barcelona: Masson, 2006. ISBN 8445815407.
- Harrison : principios de medicina interna. 18a ed. Mexico D.F: McGraw-Hill Interamericana, 2012. ISBN 9786071507273.
- Garcia Casas, J.B. Organización de botiquines a bordo. Madrid: Naval, 1986.
- Guía médica internacional de a bordo : completada con la descripción del botiquín de a bordo. 2a ed. Ginebra: Organización Mundial de la Salud,, 1989. ISBN 9243542311.

RECURSOS

Altres recursos:

- Norwegian Centre for Maritime and Diving Medicine. Textbook of maritime health. [en línea]. Bergen : NCMDM, 2021. [Consulta: 1 març 2024]. Disponible a: <https://textbook.maritimemedicine.com/>